

خپريدل: عمومي

۹ دېسمبر ۲۰۱۴

اصل: انگليسي

عمومي اسامبله

امنيت شورا

د امنيت شورا
نهه شپيتم کالعمومي اسامبله
نهه شپيتمه ناسته
د اجنډا ۳۷ ماده
د افغانستان وضعیت

د افغانستان وضعیت او پر نړيواله سوله او امنيت يې اغيزې

د عمومي منشي راپور

اول. پيژندنه

۱. دغه موجوده راپور د عمومي اسامبلې د ۶۸/۱۱ پريکړه ليک او د امنيت شورا د ۲۱۴۵ (۲۰۱۴) پريکړه ليک په تعقيب په کومو کې چې له ما غوښتل شوي، چې په هرو دريو مياشتو کې په افغانستان کې د پرمختګونو په اړه راپور ورکړم، وړاندې کيږي. زما د ۲۰۱۴ کال د ۹ دېسمبر د ۳ نېټې (A/69/540-S/2014/656) د راپور د خپريدو راهيسې، دغه راپور د پام وړ بشري، پراختيايي او بشري حقونو د هڅو په شمول، په افغانستان کې د ملګرو فعاليتونو په اړه تازه معلومات برابروي. راپور همداراز د افغانستان په تړاو د کليدي سياسي او امنيتي پرمختګونو او د سيمه ييزو او نړيوالو پيښو لنډيز برابروي.

دوهم. اړوند پرمختګونه

۲. د ۲۰۱۴ کال د سپټمبر په ۲۹، د افغانستان د ولسمشر اشرف غني د لورې د مراسم او د سپټمبر د ۲۱ نېټې تړون چې موخه يې د اجرائيه رييس عبدالله عبدالله سره د ملي يووالي د حکومت جوړول و، ټاکنيزې لانجې ته د پای ټکی کيښود او د ټاکل شويو مشرانو تر منځ يې په افغانستان کې د واک لومړی سوله ييز ليرد جوت کړ. تړون د ولسمشرۍ د دواړو نوماندانو له خوا لاسليک شو، د ولسمشر غني د لورې د مراسم او د اجرائي رييس په توګه د بناغلي عبدالله د ټاکل کيدو څخه په افغانستان دننه کې او بهر کې د نړيوالې ټولې لخوا هر کلی وشو، دا هرکلی د اوږدې ټاکنيزې پروسې د مخ پر زياتيدونکو لوړو سياسي، امنيتي او اقتصادي اندېښنو په دننه کې ترسره شو.

۳. ولسمشر غني يوه قوي اجنډا اعلان کړه، چې حکومتدارۍ، د قانون حاکميت او له اداري فساد سره مبارزه په برکې نيسي، چې د يوه غوره لومړيتوب په توګه د پخلاينې او د سيمه ييزې ښکيلتيا لپاره پلانونه لري. د سپټمبر په ۳۰، افغانستان د متحده ايالتونو سره د امنيت يو دوه اړخيز تړون او د شمالي اتلانتيک له سازمان (ناټو) سره د ځواکونو د وضعيت په اړه يو تړون لاسليک کړ، چې په دې توګه له ۲۰۱۴ وروسته د نړيوالو پوځي مرستې لپاره قانوني چوکاټ چمتو کوي. سيمه ييزې خبرې اترې چې د آسيا زړه - د استانبول د پروسې د څلورم کنفرانس په اړه تمرکز کوي د اکتوبر په ۳۱ په بيجينګ کې ترسره

شوې، چېرې چې ولسمشر غني د نوي حکومت د اصلاحاتو اجنډا تشریح او جوته کړه او د افغانانو په مشرۍ او مالکیت یې د سولې د یوې موثرې پروسې لپاره لومړیتوب جوت کړ. برخه اخیستونکو هیوادونو د افغانستان له نوي حکومت سره کار کولو ته چمتووالی ښودلی او په ټوله سیمه کې همکارۍ غښتلې کوي. د ډسمبر په ۴، د افغانستان په اړه د لندن کنفرانس د نوي حکومت لپاره د سیاسي او مالي ملاتړ د نوي کولو لپاره د حکومت د اصلاحي اجنډا د اصلي عناصرو په شاوخوا کې د یوې هوکړې لپاره زمينه برابره کړه.

الف. سیاسي پرمختګونه

۴. د ۲۰۱۴ کال د سپټمبر په ۲۱، ولسمشریزو نوماندانو ښاغلیو غني او عبدالله، د پخواني ولسمشر حامد کرزي په شتون کې د ملي یووالي د حکومت د جوړښت په اړه د کمپاین د دوو ډلو ترمنځ یو هوکړه لیک لاسلیک کړ. زما د هغه وخت ځانګړي استازي یان کویش او په افغانستان کې د متحده ایالاتو سفير جیمز کنگهم د شاهدانو په توګه تړون لاسلیک کړ. د هماغه ورځې په وروستیو کې، د ټاکنو خپلواک کمیسیون اعلان وکړ چې ښاغلی غني د افغانستان ولسمشر دی، او همداراز یې وویل چې ښاغلی عبدالله د اجرائیه رییس په توګه ټاکل شوی، په داسې حال کې چې د رایو د پایلو خپرول تر راتلونکې نیتې پورې ځنډول شوي.

۵. دغه هوکړه لیک د ولسمشرۍ د دواړو نوماندانو او د هغوی د کمپاین د ټیمونو ترمنځ، او همداراز یې د نهایي متن په اړه د توافق د تسهیل په موخه د ولسمشر کرزي، د متحده ایالتونو او ملګرو ملتونو له خوا د منځګړیتوب د هڅو په اړه ژورې خبرې اترې منعکسې کړې. د سپټمبر په ۱۰، د ښاغلیو، غني او عبدالله سره په جلا خبرو اترو کې، ما د دواړو څخه وغوښتل تر څو د جولای د ۱۲ نیتې پر خپلو عمومي ژمنو عمل وکړي او د ملي یووالي د حکومت لپاره سیاسي هوکړه لیک لاسلیک کړي. د سپټمبر پر ۱۱، د سیاسي چارو لپاره د عمومي منشي مرستیال، جیفری فیلمن، په کابل کې د ښاغلیو عبدالله او غني سره ولیدل او دا پیغام یې تکرار کړ او تایید کړ چې ملګري ملتونه به د افغانستان یو فعاله او ملاتړی شریک پاتې شي.

۶. د تړون د احکامو سره سم، تړون د ملي یووالي د حکومت اشکال او دندې ټاکي او د سیاسي ټیک او اصلاحاتو اهمیت په ګوته کوي. په مرکزي عناصرو کې لاندې موارد شامل دي: د دوو کلونو په دننه کې د لویې جرګې را غوښتل ترڅو د اجرائیه لومړي وزیر د پوست د رامنځ ته کولو لپاره د اساسي قانون تعدیل په پام کې ونیسي. په لنډ مهال کې، او د تړون سره په سمون کې، د اجرائیه رییس پوست به د ولسمشر په فرمان سره رامنځ ته شي. دا هوکړه لیک همدارنګه د ملي یووالي په حکومت کې د کلیدي ګمارنو او د جامع انتخاباتي اصلاحاتو لپاره د اړینو اقدامونو په حواله د وړتیا، مساواتو او مساوي ویش په اړه د اصولو یوه مجموعه وړاندې کوي.

۷. د تفتیش د بې سابقې اندازې او وسعت په پام کې نیولو سره، بډې تفتیش کې د کاندیدانو د استازو، ناظرینو، رسنیو او ملګرو ملتونو په شتون کې د داخلي انتخاباتي چارواکو لخوا د ټولټال ۲۲۰۰۰ څخه د زیاتو رایې صندوقونو انفرادي پراختیا او ازموینه شامله وه. پداسې حال کې چې د تفتیش د پروسې په جریان کې هیڅ ډول رسمي مجموعي ارقام نه دي خپاره شوي، د شمیرنو او ابطال په اړه خپلواکي شمیرنې د کمپاینونو د دواړو ډلو لخوا ترسره شوي، په دې معنی چې د کمیسیون لخوا اعلان شوې لومړنۍ پایلې چې ښاغلي غني مخکښه ښې په پراخه پیمانه د درک وړ دی او تمه نه کېږي چې بدلون به ومومي.

۸. د سپټمبر په ۲۶، کمیسیون منتخب ولسمشر غني ته د ټاکنو یو سند وړاندې کړ، دا سند ښیې چې هغه د ټولټال ۱۲.۷ میلیونو با اعتباره رایو څخه د ولسمشرۍ ټاکنو په دویم پړاو کې ۵۵.۲۷ سلنه رایې تر لاسه کړې دي. د سند په منلو سره، هغه د ملت پر یووالي ټینګار وکړ او له یوه منتخب ولسمشر کرزي څخه یې بل منتخب ولسمشر ته د واک د سوله ییز لیرید په اړه ولسمشر، هغه حامد کرزي ته مبارکي وویلې. د ولسمشرۍ د دواړو کاندیدانو د پلویانو ترمنځ د دوامداره تشنج سریره، د بري لیک د سپارلو په تعقیب په رسنیو کې د مدني ناګراري ویره یې اساسه ثابت شوه.

۹. دوه ورځې وروسته، ولسمشر کرزي د دولت د مشر په توګه ملت ته خپله وروستی وینا وکړه، د خپلې ادارې لاسته راوړنې یې په ګوته کړې او هیله یې څرګنده کړه چې ډیر ژر به افغانستان ته سوله راشي. هغه ولسمشر ښاغلي غني او ښاغلي عبدالله ته د دوی د موافقې له امله مبارکي وویلې او په ټولو افغانانو یې غږ وکړ چې د ملي یووالي د حکومت ملاتړ وکړي.

۱۰. د ۲۰۱۴ کال د سپټمبر په ۲۹، د هغه د لوړې د مراسمو په پرانیستلو سره، ولسمشر غني عبدالرشید دوستم ته د لومړي مرستیال؛ محمد سرور دانش ته د ولسمشر د دوهم مرستیال،؛ اجرائیه رییس، عبدالله عبدالله ته د اجرائیه رییس؛ محمد خان ته د اجرائیه ریاست د لومړي مرستیال، او محمد محقق ته د اجرائیه ریاست د دوهم مرستیال په توګه لوړه ورکړل شوه. د هغه په پرانیستونکې وینا کې، ولسمشر غني یوه جامع اجنډا چې د حکومت او حکومتولۍ د نهادي اصلاحاتو، د اقتصاد، بشري سرمايي او امنیت خپلواکو مسلو ته ځواب وایي ترسیم کړه او همداراز یې پر طالبانو او د اسلامي ګوند په حکمتیار غږ وکړ چې په سیاسي خبرو اترو او د هیواد د ټیکو او سوکالي لپاره د بهرنۍ پالیسي په نوښتونو کې برخه واخلي. په خپله وینا کې، اجرائیه رییس عبدالله د ملي یووالي د حکومت لپاره خپله ژمنه څرګنده کړه تر څو د یوه ټیم په توګه له ولسمشر سره په ګډه د هیواد د پرمختګ لپاره کار وکړي.

۱۱. د حکومت له افتتاح ژر وروسته د نوي حکومت د جوړولو لپاره لومړني ګامونه تر سره شول. د سپټمبر د ۲۹ او د اکتوبر د ۱ نېټې تر منځ، ولسمشر غني د اصلاحاتو او حکومتدارۍ په چارو کې د ولسمشر د ځانګړې استازي په حیث د احمد ضیا مسعود، د ملي امنیت د سلاکار په حیث د حنیف اتمر او د ملي اقتصاد د مشاور په حیث د حضرت زاخېوال په ګډون، یو شمیر لوړ پوړي سلاکاران په دندو وګمارل. هغه همدارنګه د خپل کمپاین د ژمنو د پلي کولو لپاره ګامونه اخیستي. د سپټمبر پر ۳۰، نوي حکومت د متحده ایالتونو سره دوه اړخیز امنیتي تړون او له ناتو سره د ځواکونو د وضعیت په اړه یو موافقه لیک لاسلیک کړ، دې په ګډه د ناتو د غوڅ ملاتړ د ماموریت رامنځ ته کول تسهیل کړل کوم چې د افغان امنیتي ځواکونو لپاره روزنه، مشوره او مرسته چمتو کوي. دواړه تړونونه د ولسي جرګې او مشرانو جرګې لخوا په ترتیب سره د نومبر په ۲۳ او ۲۷ تصویب شول او د ۲۰۱۴ د نومبر په ۳۰ نافذ شول.

۱۲. ولسمشر غني خپلې ادارې ته د مسیر ورکولو په موخه لومړني ګامونه ترسره کړل چې هغه د قانون د حاکمیت پیاوړي کول او له فساد سره مبارزه ده. د اکتوبر په ۱، ولسمشر د حکومتي ادارو د شمیر او لګښت د کمولو لپاره د ولسمشر د دفتر د رییس دفتر د چارو د اداري له دفتر سره مدغم کړې. د فساد پر وړاندې د لا موثره مبارزې په خاطر، هغه د لوی څارنوال د دفتر، د تفتیش د عالي ادارې، د نظارت د عالي ادارې او د اداري فساد پر وړاندې د څارنې او ارزونې د خپلواکې ګډې کمیټې تر منځ د همغږۍ د ښه والي په اړه بحثونه پیل کړل. په یو شمیر ولایتونو کې، د بیلګې په توګه، په کنډز، هرات، غور، ګردیز، کندهار، ننگرهار او خوست کې د حکومتي او امنیتي چارواکو، د ټولني د مشرانو، مشرانو او مدني ټولني د استازو سره د خبرو اترو په شمول، دا د اصلاحاتو د اجنډا په اړه د پراخ لاسرسي سره مله وو. د اکتوبر په ۲، د ولسمشر فرمان صادر شو چې د ۲۰۱۰ کال د کابل بانک د درغلي د قضیې په اړه یې بیا تحقیقات پیل کړل.

۱۳. اکتوبر په ۱۳، اجرائیه رییس عبدالله د وزیرانو د شورا د لومړۍ ناستې مشري وکړه. د سپټمبر د ۲۱ نېټې د موافقې سره سم، د ولسمشر او اجرائیه رییس د سالکارانو تر منځ د اکتوبر په لومړیو کې یو میکانیزم رامنځ ته شو تر څو د وزیرانو د نومونې لپاره شرایط او معیارونه وټاکي. ولسمشر او اجرائیه رییس د نوې کابینې د جوړولو لپاره ګډ کار ته دوام ورکوي، او د پخواني حکومت وزیران کولای شي خپلو دندو ته دوام ورکړي. د نومبر په ۹ او ۱۰ د ملي شورا دواړو مجلسونو د نوي کابینې د ژر تر ژره معرفي کولو غوښتنه وکړه. په پای کې، د اجرائیه رییس دفتر د ولسمشر او د هغه ترمنځ د نوې کابینې د جوړولو په اړه او همداراز انتخاباتي اصلاحاتو ته د رسیدګي په موخه د چمتووالي په اړه د خبرو اترو د مشترک ماهیت د ټاکید په اړه یوه اعلامیه خپره کړه.

۱۴. د اکتوبر په ۲۵، د ټاکنو خپلواک کمیسیون د اپریل په پنځمه د ولایتي شورا د ټاکنو پایلې اعلان کړې. د ولایتي شورا د ټولټال ۴۵۸ څوکیو له جملې څخه ۳۶۱ څوکۍ نارینه وو او ۷۹ څوکۍ (۲۱ سلنه) ښځینه وو وګټلې. اوه څلوېښت نوماندانو، چا چې د لومړنیو پایلو سره سم ټاکنې ګټلې وې، د هغوي بریاووې د ټاکنیزو نهادونو له خوا شکایتونو ته د رسیدګي په پایله کې مستردې شوې. د هغو نوماندانو له جملې څخه یو شمیر هغو یې د نهايي پایلو پر وړاندې اعتراض وکړ او د شکایتونو د ناسم مدیریت او د ټاکنو د شکایتونو د خپلواک کمیسیون لخوا په پایلو کې د لاس وهنې په اړه ادعاووې وکړې، په ځانګړې توګه په هرات کې، چېرې چې لاریونونه ډارونکي وو. د سوداګرۍ د لومړي حکم په توګه، نوې پرانیستل شوې ولایتي شوراګانو د ملي شورا په مشرانو جرګې کې د خپلو څوکیو د ډکولو لپاره داخلي ټاکنې ترسره کړې. دوی په ملي شورا کې خالي څوکیو ته د ځای ورکولو لپاره د ولایتي شورا د استازي لپرو پروسه بنده کړه ترڅو د ولسوالۍ د شورا د استازو لخوا ډکې شي، د کوم لپاره چې باید

په افغانستان کې ټاکنې تر سره شي. د کار د لومړنۍ کړنې په توګه، نویو پرائیستل شویو ولایتي شوراګانو خپلې داخلي ټاکنې ترسره کړې ترڅو د ملي شورا په مشرانو جرګه کې د خپلو څوکیو سهمیه ډکه کړي. دوی په ملي شورا کې د خالي څوکیو د ډکولو لپاره د ولایتي شورا د استازو د لیرو څخه ډډه وکړه ځکه چې لا هم په افغانستان کې د ولسوالیو د شوراګانو لپاره ټاکنې نه دي ترسره شوي.

۱۵. د ولسمشرۍ د مقام له تر لاسه کولو وروسته، ولسمشر غني د افغانانو په مشرۍ او مالکیت د سولې د پروسې د په لار اچولو په برخه کې په کلکه خپله ژمنه څرګنده کړې ده. د اکتوبر په ۱۷، د ملي علماو د شورا د غړو سره په ناسته کې، هغه د دیني مشرانو څخه وغوښتل ترڅو د هغه د ادارې سره په همکارۍ، هیواد ته د سولې په راوستو کې فعال رول ولوبوي. د اکتوبر په ۳۱، د آسیا زړه - د استانبول د پروسې د وزیرانو کنفرانس ته په وینا کې، ولسمشر غني ټینګار وکړ چې سوله د نوي حکومت تر ټولو مهم لومړیتوب دی. د دې کړنې په ترسره کولو سره، هغه "سیاسي اپوزیسیون، په ځانګړي توګه طالبانو ته، په بین الافغانی خبرو کې په ګډون ټینګار وکړ" او له نړیوالو ملګرو یې غوښتنه وکړه چې د افغانانو په مشرۍ او د افغانانو په مالکیت د سولې د پروسې څخه ملاتړ وکړي.

۱۶. په خبرو اترو کې د ښکېلتیا لپاره باید طالبان په رسمي ډول خپل چمتووالی وښيي. د سپتمبر په ۲۲ په یوه بیان کې، طالبانو د ملي یووالي د حکومت رامنځ ته کیدل رد کړل او د "بهرني اشغال تر پای" پورې یې د جګړې د دوام غوښتنه وکړه. د متحده ایالاتو او ناتو سره د حکومت د امنیتي تړونونو د لاسلیک کولو وروسته، طالبانو د سپتمبر په ۳۰ نیټه یو بیان خپور کړ چې په هغه کې د تړونونو غندنه شوې او د ولسمشر لخوا د سولې او پخلاينې پرائیستونکی پیغام یې "له درغلي ډک" وباله. د اکتوبر په ۷، طالبانو په افغانستان کې د متحده ایالتونو د پوځي عملیاتو د پیل د ۱۳ لسیزې په مناسبت یو بیان خپور کړ، په نړیوالو ځواکونو یې د بریدونو د تکرار غوښتنه وکړه او دواړه امنیتي تړونونو یې وغندل. بل بیان د نومبر په ۴ د حزب اسلامي ګلبدين لخوا خپور شو چې پکې یې دوه اړخیز امنیتي تړون غندلی او له ملي شورا یې غوښتي چې تصویب یې رد کړي.

ب. امنیت

۱۷. د دوې د دورې له پای ته رسیدو راهیسې، حکومت د کلیدي ولسوالیو د امنیت ساتلو په برخه کې کومې چې د یاغیانو تر فشار لاندې دي، د دوامداره ننګونو سره مخ و. له ټاکنو څخه وروسته سیاسي کړکېچ او له متحده ایالتونو او ناتو سره د امنیتي تړونونو د لاسلیکولو ځنډ د بې باورۍ یو چاپیریال رامنځ ته کړ، دې په ټول هیواد کې دولت ضد عناصرو ته دا فرصت ورکړ ترڅو خلک په دولت او امنیتي ځواکونو بې باوره کړي. د راپور ورکولو د مودې پر مهال، د ولسوالیو په اداري مرکزونو، امنیتي پوستو او لویو لارو ګڼ بریدونه ترسره شوي. د یاغیانو د ځواک ښودلو په اړه د هغوي د ښکاره نیت او د رسنیو د عمومي پاملرنې وړها خوا، و یې نه کولای شواي په دې بریالي شي چې په دایمي توګه هدفونه ونیسي.

۱۸. د هیواد په ډیری برخو کې بلواګرو د دولت پر وړاندې بریدونه پیل کړي، چې تر ټولو مهم یې په سویل کې د هلمند او کندهار په ولایتونو، په سویل ختیځ کې د غزني، پکتیا او پکتیکا په ولایتونو؛ په ختیځ کې د ننګرهار په ولایت؛ په شمال ختیځ کې د کندز په ولایت؛ په شمال کې د فاریاب په ولایت؛ او په لودیځ کې د هرات، فراه او غور په ولایتونو کې دي. په ټوله کې، افغان امنیتي ځواکونه توانیدلي چې د څه نا څه نسبي تاثیراتو په درلودلو سره د یاغیتوب مخه ونیسي، که څه هم د راپورونو له مخې یې د پام وړ تلفات درلودل. د اکتوبر په ۱۶، افغان امنیتي ځواکونو د حقاني شبکې د دوه لوړ پوړو قوماندانانو د نیولو اعلان وکړ او څرګنده یې کړه چې دا به د یادې شبکې د قوماندې په پورته کچو او عملیاتي ظرفیت باندې زیان رسونکی تاثیر ولري. په دا بله ورځ طالبانو د دې موضوع په هکله د رد یوه اعلامیه خپره کړه او ادعا یې وکړه چې دا دوه تنه د خلیج د یوه هیواد څخه نیول شوي او د فرا مرزي تښتوني موضوعګانې دي او سمدستي یې د دوی د خوشې کیدو غوښتنه وکړه. تر دې دمخه په افغانستان کې د عراق او شام د اسلامي دولت (داعش) د شتون په اړه د یو شمیر اوازو سره سره، د یاغیانو کومې لویې ډلې له داعش سره بیعت نه دي اعلان کړي.

۱۹. ملګرو ملتونو د امنیتي پېښو نظارت ته دوام ورکړی کوم چې په ملکی فعالانو اغیزه لري. د اګست له ۱۶ څخه د نومبر تر ۱۵ پورې، ۵۱۹۹ امنیتي پېښې ثبت شوې، چې دا د ۲۰۱۳ کال د ورته مودې په پرتله ۵.۲۴ سلنه کمښت ښیي، کله چې ۵۴۸۱ پېښې ثبت شوې وې. د ۲۰۱۴ کال له پیل څخه د نومبر تر ۱۴ نیټې پورې، په ټول هیواد کې د ثبت شویو ۱۹۴۶۹

امنيتي پيښو ټوليز شمير د ۲۰۱۳ کال د ورته مودې په پرتله د ۱۷۶۴۵ پيښو په درلودلو سره، ۱۰.۳ زياتوالی ښيي. تر ټولو ناګراره سيمې د هيواد سويل، سويل ختيځې او ختيځې برخې دي، چې د راپور شوي پيښو ۶۹ سلنه برخه جوړوي. د هيواد ختيځه برخه، د نورو سيمو د پيښو په نسبت د پام وړ زياتوالی ښيي، په ننگرهار ولايت کې ۷۸۶ پيښې ثبت شوي او په کندهار کې ۵۹۲ پيښې ثبت شوي دي. پداسې حال کې چې ملي امنيتي ځواکونو د سيالي وړ سيمو د پاکولو او بيرته ترلاسه کولو لپاره خپله وړتيا ښودلې، د حکومتدارۍ او ټولنيزو خدمتونو په وړاندې کولو کې اوږدمهاله کنټرول او پرمختګ اړين دی.

۲۰. د ملي امنيتي د نهادونو د ظرفيت د ښه کولو لپاره هڅې، چې د تيرو ۱۳ کلونو راهيسې يې د روزنې لړۍ دوام درلود، په بشپړه توګه محکم او پايداره دی، لکه څنګه چې د امنيتي چمتووالي په واسطه ښودل شوی کوم چې د سپټمبر په ۳۰ نيټه لاسليک شو. دا د ۲۰۱۴ کال د سپټمبر په ۴ او ۵ په انګلستان او شمالي آيرلينډ کې د ناټو د سر مشريزې او د هيوادونو د مشرانو د غونډې څخه وړاندې و، چېرې چې د ناټو متحدينو او ملګرو يې د ۲۰۱۷ کال تر پای پورې د افغان ملي امنيتي ځواکونو سره د خپل دوامداره ملاتړ ژمنه وکړه. دا مرستې په کال کې اټکل شاوخوا ۵.۱ مليارډ ډالره دي او د ناټو - افغانستان د دوامداره مشارکت لاندې خبرو اترو ته دوام ورکوي. د افغانستان په اړه په اعلاميه کې غړو هيوادونو د ناټو د غوڅ ملاتړ د ماموريت له ارادې څخه چې موخه يې له ۲۰۱۴ کال وروسته د افغان ملي امنيتي ځواکونو روزنه، مشوره او مرسته کول دي يادونه کوي، افغان ځواکونو ته په مالي مرستو کې د روڼتيا، حساب ورکونې او لګښت د اغيزمنتوب پر اهميت يې ټينګار وکړ؛ او د هغه هدف يادونه يې وکړه کوم چې افغانستان يې بايد تر ۲۰۲۴ پورې د خپلو امنيتي ځواکونو بشپړ مالي مسؤليت په غاړه واخلي. دا ملاتړ د پلان کولو، استخباراتو، لوژستیک، هوايي ملاتړ او طبي ليردونې د وظيفو برخو کې تنظيم شوی.

۲۱. وسله والې نښې د راپور ورکولو په موده کې د ثبت شويو امنيتي پيښو ۴۸.۹ سلنه جوړوي، چې دا په ۲۰۱۳ کال د ورته مودې په پرتله ۲.۲ سلنه کموالی ښيي. د راپور شويو پيښو له جملې څخه په لاس جوړ چاوديدونکي توکي د ۲۷.۱ سلنې لامل و. د دولت ضد عناصرو په خلکو باندې د کنټرول او نفوذ د کارولو په هدف، د هډفي وژنو او اختطافونه کارولو ته دوام ورکړی. د ۲۰۱۴ د اګست د ۱۶ او د نومبر د ۱۵ ترمنځ، د وژنو ۲۳۵ او د اختطافونو ۹۲ پيښې ثبت شوې، چې دا په ۲۰۱۳ کال د ورته مودې په پرتله ۹ سلنه زياتوالی ښيي، په دې موده کې ۲۱۱ پيښې او ۸۹ تنه ثبت شوي. همدارنګه پدې موده کې، په ۲۰۱۳ کې د ورته مودې پر مهال د هيواد په کچه ۴۶ ځانمرګي بريدونه راپور شوي چې دا د ۲۰۱۳ کال د ورته مودې په پرتله ۳۶ هغه وو، چې ۱۷ سلنه په کابل ښار کې ثبت شوې.

۲۲. د راپور ورکولو د دورې په جريان کې، ۲۷ امنيتي پيښې چې په مستقيم يا په غير مستقيم ډول د ملګرو ملتونو پر وړاندې رهبري شوي، ثبت شوې. ډيری پيښې د ملګرو ملتونو د داخلي کارمندانو پر وړاندې رهبري شوې، چې په هغو کې جرمي عملونه او ډارول شامل دي. د سپټمبر په ۲۰، د خوست په ولايت کې د ملګرو ملتونو د سرک ماموريت د ريموټ کنټرول له لارې د په لاس جوړ چاوديدونکو توکو په واسطه په ښه شوی، خو د تلفاتو يا زيان په اړه کوم راپور نه دی ورکړل شوی. د اکتوبر په ۱۳، د ملګرو ملتونو يوه الوتکه چې د ګرديز څخه کابل ته په لار وه د سپکو وسلو په ډزو وويشتل شوه. پداسې حال کې چې الوتکه په خوندي توګه په کابل کې په ځمکه کېښايسته، خو د الوتکې دوه پيلوټانو برسېر تپيان شول او د ملګرو ملتونو الوتکې وځنډول شوي. د اکتوبر په ۲۴، د راکټ د لګيدو يوې نږدې اغيزې د نړيوال بانک په ودانۍ کې د امنيت يو نړيوال چمتو کونکی ټپي کړ. د نومبر په ۲۱، په کابل کې د ګرين کلي په نوم نړيوال انګر په يوه پيچلي بريد کې په ښه شو، چې پرې يې طالبانو په غاړه اخيستې. يو نړيوال ساتونکی وژل شوی او دوه نور تپيان شوي دي. يو افغان پوليس هم ټپي شوی دی. په بريد کې د ملګرو ملتونو کوم کارکونکي نه دي تپيان شوي. د نومبر په ۲۵ او ۲۶ په کابل ولايت کې د ملګرو ملتونو د سرک دوه ماموريتونه تر بريد لاندې راغلل. پداسې حال کې چې د ملګرو ملتونو کوم پرسونل نه دي تپيان شوي، په دوهمه پيښه کې د افغان امنيتي ځواکونو دوه غړي تپيان شوي. طالبانو د دواړو بريدونو مسوليت په غاړه اخيستی.

ج. سيمه ييزه همکاري

۲۳. د ملي ثبات د يقيني کولو په برخه کې د سيمه ييزو اړيکو د رول په رسميت پيژندلو، د افغانستان مشرانو د خپلو ګاونډيو او سيمې سره همکاري ته لومړيتوب ورکړی دی. د ۲۰۱۴ د سپټمبر په ۱۰، ولسمشر کرزي د هند د بهرنیو چارو له

وزیرې سوشما سووراج سره د سیمه ییز امنیت په اړه خبرې وکړې. هغه د سپټمبر په ۱۱ او ۱۲ نیټه د شانګهای د همکارو د سازمان په غونډه کې ګډون وکړ، د یاد سازمان په اعلامیه کې د یوه خپلواک، سوله ییز، بې پرې او سوکاله دولت په توګه د افغانستان د را څرګندیدو لپاره د ملاتړ او همداراز د افغان جوړجاړي لپاره په نړیوالو هڅو کې د ملګرو ملتونو د مرکزي همغږي رول د بیاوړي کولو لپاره یادونه شامله وه.

۲۴. د دندې د پیل راهیسې، ولسمشر غني د افغانستان د ثبات او هوساینې لپاره د یو مهم فاکتور په توګه په سیمه ییزې همکارۍ باندې ټینګار کړی. د دې کړنې په ترسره کولو سره، هغه سعودي عربستان، چین، پاکستان، نیپال او انګلستان ته سفرونه وکړل او د اکتوبر په ۱۸ یې په کابل کې د ترکیې ولسمشر رجب طیب اردوغان او د وزیرانو یو پلاوي ته هرکلی ووايه. د لیدني پر مهال، دوی د افغانستان - ترکیې د ستراتیژیک شراکت او ملګرتیا تړون لاسلیک کړ، د ا تړون دواړه هیوادونه د امنیت، بیارغونې، پانګوونې او سوداګرۍ په برخو کې لا ډیرې همکارۍ ته هڅوي.

۲۵. د اکتوبر په ۳۱، د آسیا د زړه - د استانبول د پروسې د وزیرانو د کچې څلورم کنفرانس په بیجینګ کې جوړ شو او د "آسیا زړه" د سیمې د دوامداره امنیت او سوکالی لپاره د ژورې همکارۍ په هکله د اعلامیې په تصویب سره پای ته ورسید. په کنفرانس کې، ولسمشر غني د اصلاحاتو او پخلاینې لپاره د خپل ملت ژمنتیا تکرار کړه. ناسته د چین د لومړي وزیر لي او ولسمشر غني لخوا پراستل شوه، پدې ناسته کې د استانبول د پروسې د ۱۴ هیوادونو استازو، د ۱۶ ملاتړو هیوادونو او ۱۲ نړیوالو او سیمه ییزو سازمانونو او همدا راز د ملګرو ملتونو استازو برخه اخیستې وه. د کنفرانس د پایلو سند د آسیا د زړه - د استانبول د پروسې سیاسي اړخونه بیاوړي کړل او د افغانانو په مالکیت او مشرۍ یې د سولې د پروسې لپاره د ټول شموله پخلاینې او ملاتړ لپاره په پخوانیو ژمنو ټینګار وکړ. په ورته ډول، د هغو عناصرو چې تمرکز یې په اقتصادي همکارۍ وو، په ځانګړي توګه هغه چې د باور جوړونې د اقداماتو د پرمختګ لپاره وو، بیاوړي شوي. سریره پردې، برخه والو د پاکستان له خوا د هغه وړاندیز هرکلی وکړ چې موخه یې په ۲۰۱۵ کال کې د وزیرانو د راتلونکي غونډې کوربه توب و.

۲۶. د نومبر په ۵، د افغانستان، چین او تاجکستان تر منځ د سرحدی مرتبې نکتې تړون لاسلیک شو. تړون د درې واړو هیوادونو ترمنځ پوله تعریفوي، کوم چې د دوه اړخیز حاکمیت او د ځمکنۍ بشپړتیا د درناوی ژمنه کوي.

۲۷. د افغانستان او پاکستان په اړه، د هیوادونو تر منځ په سرحد کې تاوتریخوالي دوام درلود، خو د پولې له هاخوا د راکتونو توغول او د جنګیالیو نفوذې بریدونه د راپور ورکولو د تېرې مودې په پرتله نسبتاً لږ وو. د سپټمبر په ۱۵، د افغانستان د بهرنیو چارو وزارت پاکستان ته د پولې پورې غاړې د بریدونو د ترسره کولو په نیت د تحریک طالبان پاکستان د یوې ډلې لخوا د اعلامیې په اړه خپله ژوره اندیښنه څرګنده کړه. د سپټمبر په ۱۷، د پاکستان د بهرنیو چارو وزارت د شمالي وزیرستان په پوله د وسله والو لخوا د ادعا شوي برید په اړه افغانستان ته خپل اعتراض وړاندې کړ.

۲۸. د راپور ورکولو د مودې په جریان کې، د افغانستان او پاکستان ترمنځ د لوړې کچې ښکیلتیا موجوده وه. پدې کې د نومبر په ۱۴ او ۱۵ اسلام آباد ته د ولسمشر غني سفر شامل و. د اکتوبر په ۱۱، افغانستان او پاکستان د مرکزي آسیا - سویلي آسیا د بریښنا د لیرد او سوداګرۍ د پروژې، یعنی د (CASA-1000) د برخې په توګه د انرژي د ترانزیت د نرخ په اړه یو تړون لاسلیک کړ، چې له مخې به یې د افغانستان له لارې پاکستان ته د قرغزستان او تاجکستان څخه د بریښنا مزي غزول کېږي. د دې په تعقیب د اکتوبر په ۱۹، سرتاج عزیز چې د ملي امنیت او بهرنیو چارو په اړه د پاکستان د لومړي وزیر سلاکار و، د کابل څخه لیدنه وکړه. د نومبر په ۶، د پاکستان د پوځ لوی درستیز، جنرال راحیل شریف په کابل کې د ولسمشر غني او اجرائیه رییس عبدالله سره د امنیت د همکارۍ د مسلو په اړه خبرې اترې وکړې. په اسلام آباد کې، ولسمشر غني د لومړي وزیر، نواز شریف؛ ولسمشر ممنون حسین، د مالې له وزیر محمد اسحاق ډار؛ او د پوځ د لوی درستیز جنرال شریف سره وکتل.

دریم. بشري حقونه

۲۹. د اګسټ د ۱۶ او د نومبر د ۱۵ نېټو تر منځ، په افغانستان کې د ملګرو ملتونو مرستندويه پلاوي (يوناما) ټولټال ۲۶۰۶ ملي تلفات (۸۲۲ مړينې او ۱۷۸۴ ټپي کيدنې) مستند کړې، دا په ۲۰۱۳ کال کې د ورته ربع په ترڅ کې يوه اندازه زياتوالی منعکسوي. په ټوله کې ۷۳ سلنه ملي تلفات دولت ضد عناصرو، ۱۵ سلنه دولت پلوه ځواکونو (۱۳ سلنه افغان امنيتي ځواکونو او دوه سلنه نړيوالو پوځي ځواکونو) او ۷ سلنه د دولت پلوه ځواکونو او دولت ضد عناصرو تر منځ د نا منسوب شويو ډزو تبادلي ته منسوب شوي. د ۵ سلني ملي تلفاتو منسوبيدنه چې تر ډيره د جګړې څخه د پاتې شونو چاوديدونکو توکو له امله را منځ ته شوي، نه شي کيدای جوته شي. ځمکنۍ نښې د ملي تلفاتو د مخکښه لامل په حيث په ځای پاته شوي، چې ټولټال ۷۸۵ ملي تلفات (۲۲۹ مړينې او ۵۵۶ ټپي کيدنې) جوړوي، ور پسې په لاس جوړ چاوديدونکي توکي راځي چې د ټولټال ۷۱۶ ملي تلفاتو (۱۹۲ مړينو او ۵۲۴ ټپي کيدنو) لامل شوي، چې دا په خپل ذات کې ۸ سلنه زياتوالي ښيي. د نومبر په ۳، د ګرديز په ښار کې، د بازار په يوه رستوران کې د په لاس جوړ چاوديدونکو توکو يوه آله وچاودیده چې په نتيجه کې يې ۴ ملي کسان ووژل شول او نور ۲۱ تنه ټپيان شول. د نومبر په ۲۳، د پکتیکا ولايت په يحيی خيلو ولسوالي کې يوه ځانمرګي بريدگر په ځان پورې تړلې په لاس جوړ چاوديدونکي توکې د سپورت په يوه ميدان کې وچول، چې په نتيجه کې يې ۵۰ ملي کسان چا چې د واليبال په لوبو کې برخه اخيستې وه ووژل او لږ تر لږه ۶۰ نور يې ټپيان کړل. په مړو او ټپيانو کې زيان ماشومان وو. په ټوله کې، د ماموريت له خوا د ۶۴ ثبت شويو ملي مړينو او ۴۲۴ ټپي کيدنو (۴۸۸ ملي تلفاتو) په درلودلو سره، د يادې ربعي په ترڅ کې د ډله ييزو او ځانمرګي بريدونو په نتيجه کې د ملکيانو تلفات ۱۰ سلنه زياتو شوي. طالبانو يو شمير بريدونه ترسره کړل او د هغو لپاره يې په عام ډول مسؤليت په غاړه واخيست چې د هغو له جملې څخه يو هم د ملي امنيت د رياست پر وړاندې بريد و چې ملي تلفات يې لرل او بل هم د سپټمبر پر ۴ د غزني په ښار کې د ملي امنيت د رياست د ودانۍ پر وړاندې بريد و، چې په نتيجه کې يې ۲۱ کسان ووژل او ۲۰۱۴ نور ملکيان ټپيان کړل.

۳۰. يوناما همداراز د هوايي بريدونو په پايله کې چې د نړيوالو پوځي ځواکونو له خوا ترسره شوي هم د ملي تلفاتو په برخه کې زياتوالی مستند کړي، ټولټال ۸۸ ملي تلفات (۵۳ مړينې او ۳۵ ټپي کيدنې) يې مستند کړي، چې دا د تير کال د ورته مودې په پرتله ۱۲۰ سلنه زياتوالي ښيي. د ۸۹ ملي تلفاتو (۲۱ مړينو او ۶۸ ټپي کيدنو) په درلودلو سره، چې دا د ۲۰۱۳ کال د ورته ربعي په ترڅ کې ۲۲ سلنه زياتوالی ښيي، يوناما د جګړې څخه د پاته شونو چاوديدونکو توکو په نتيجه کې د ملي تلفاتو په برخه کې زياتوالی مستند کړی.

۳۱. د ماشومانو او وسله والې شخړې په اړه د نظارت او راپور ورکولو په هکله د ملګرو ملتونو تر رهبري لاندې د هيواد د کچې کاري ځواک د اګسټ د ۱۶ او د نومبر د ۱۵ نېټو تر منځ د ماشومانو ۱۴۸ مړينې او ۴۲۲ ټپي کيدنې مستندې کړې. د ماشومانو زياتره تلفات د دولت پلوه او دولت ضد عناصرو تر منځ د ځمکنۍ نښتو په پايله کې را منځ ته شوي. د هيواد ختيځه برخه د ماشومانو لپاره خورا پې ثباته سمیه وه، چې دا د ماشومانو د ټولو راپور شويو تلفاتو ۲۵ سلنه جوړوي. طالبان او نورې وسله والې ډلې د ماشومانو د ډيری تلفاتو (۴۸ سلنه) مسؤل وو. د راپور ورکولو د تيرې مودې په پرتله، افغان ملي امنيتي ځواکونو ته منسوب شوي تلفات د ۷۱ وو څخه ۹۵ ته لوړ شوي او علت يې هم په ځمکنيو نښتو کې د هغوي زياته ښکيلتيا وه. کاري ځواک همدارنگه د ښوونځيو او تعليمي کارکونکو پر وړاندې د ۱۹ پېښو، د روغتونونو او روغتيابي کارکونکو پر وړاندې د بريدونو د ۱۰ پېښو او د کم عمره ماشومانو د استخدام په اړه راپورونه تر لاسه کړي. د نومبر په ۱، د ملي شورا ولسي جرګې هغه قانون تقويه او تصويب کړ چې د افغان ملي امنيتي ځواکونو لخوا د ماشومانو استخدام جرم گڼي، کوم چې مخکې د ولسمشر د فرمان په واسطه تاييد شوی و.

۳۲. د ولسمشر غني د لوړې د مراسمو ژر وروسته، د ميرمنو د مدني ټولنې استازو د ولسمشر او اجرائيه رييس عبدالله سره ناستې ترسره کړې ترڅو له دوی څخه وغواړي چې د کمپاين پر مهال د ښځو د حقونو په اړه خپلې ژمنې پر ځای کړي. د اکتوبر په ۸، ملګرو ملتونو د امنيت شورا د ۱۳۲۵ (۲۰۰۰) پرېکړه په لړ کې د ښځو، سولې او امنيت په اړه د نړيوالې پرانيستې کلنۍ غونډې مشري وکړه. په برخه اخيستونکو کې د مدني ټولنې استازي، د پارلمان غړي او د ښځو د چارو او د بهرنيو چارو د وزارتونو استازي شامل وو. که څه هم چې په تيره لسيزه کې د ښځو د ځواکمنتيا په برخه کې عمومي پرمختګ شوی، برخه اخيستونکو د نوي حکومت سره د نږدې کار کولو په اړه اړتيا ټينګار وکړ ترڅو په سياسي او د سولې په پروسو کې د ميرمنو معنی لرونکي گډون يقيني کړي.

۳۳. د اکتوبر په ۸، ولسمشر غني په کابل کې د څرخي پله له زندان څخه لیدنه وکړه، چېرې چې هغه د بندیانو د قضیو او د توقیف د شرایطو په حواله د قانوني پروسې د مسلو په اړه د پاملرنې غوښتنه وکړه. د بندیانو په شکایتونو کې د ادعا ناسم پلي کول او د بندیانو د خوشي کیدو او د مجازاتو د کمولو لپاره د پروګرامونو د محدود وسعت، ډیرې ګڼې ګونې، د مجازاتو نه سازګاري شامله ده. د نومبر په ۳، ولسمشر غني د کابل د توقیف خونې څخه لیدنه وکړه تر څو د توقیفیانو حقونه او د توقیف وضعیت و ارزوي.

۳۴. د نومبر د ۴ او ۱۲ نیتو ترمنځ، د ښځو پر وړاندې د تاوتریخوالي، د لاملونو او پایلو په اړه خاص راپور ورکونکي، رشیده مانجو، د افغانستان څخه لیدنه وکړه. نوموړي د لوړ رتبه دولتي چارواکو، د افغانستان د بشري حقونو د خپلواک کمیسیون د رییسې، د مدني ټولني د استازو او په کابل کې د ډیپلوماتیکې ټولني سره ولیدل او په هرات او جلال اباد کې یې ورته غوندې ترسره کړې. هغې د نومبر د میاشتې د ۱۲ نیتې په بیان کې، هغه تقنیني او سازماني پرمختګونه د ښځو د حقونو د ترویج او ساتنې په برخه کې د "سیاسي ارادې د انعکاس" په توګه یاد کړل او ټینګار یې وکړ چې دا ډول پرمختګونه باید بل مسیر ته منحرف نه شي او دا چې د ښځو پر وړاندې تاوتریخوالی د یوې ژورې اندیښنې په حیث پاتې شوی. ځانګړې راپور ورکونکې د هر اړخیزو او همغږو معلوماتو د راټولولو نشتوالی او همداراز د قوانینو او سرچینو د مؤثره تفسیر او پلي کولو نه شتون هم په ګوته کړی چې موخه یې د یوې محافظتي چارې په توګه د سرپناه لپاره ملاتړ دي، پدې کې د دې تاسیساتو د منفي درک د مخنیوي لپاره اړتیا هم شامله ده.

۳۵. د نومبر په ۱۶، د عامې روغتیا وزارت د ملګرو ملتونو په ملاتړ د روغتیايي پاملرنې د چمتو کونکو لپاره د جنډر پر بنسټ د تاوتریخوالي سره د چلند په موخه خپل لومړی پروتوکول په رسمي ډول پیل کړ. د دې پروتوکول د پلي کولو لپاره فعالیتونه پلان شوي چې د جنډر پر بنسټ کیفیت لرونکې روغتیايي پاملرنه چمتو کوي، د طبي کارکونکو لپاره د روزنې پشمول، د بیلګې په توګه، د قضیې مدیریت، د ژغورنې پاملرنه، طبي - قانوني شواهد، او د سوځیدنې، ټپونو او د جنسي تیريو د قربانیانو لخوا د ټپي کیدو درملنه شامله ده.

۳۶. د نومبر په ۱۶، د پارلمان د یوې وتلې ښځینه غړې او د ښځو د حقونو د فعالې شکرېه بارکزی پر کاروان یو بمي برید ترسره شو. که څه هم چې هغه برسیره ټپي شوه، درې ملکي وګړي مړه او ۳۲ نور ټپیان شول. تر دې دمه کومې یاغي ډلې د برید مسولیت نه دی منلی.

۳۷. د اکتوبر په ۸، د افغانستان دولت د کابل ولایت په پغمان ولسوالۍ کې پنځه سړي د څلورو میړمنو سره د جنسي تیري په تور اعدام کړل. د بشري حقونو د ډلو لخوا د ډیری غوښتنو سریره اعدامونو ترسره شول. د سپټمبر په ۲۶، ملګرو ملتونو یوه اعلامیه خپره کړه چې د سترې محکمې د پریکړې په اړه یې خپله نا امیدي څرګنده کړه او حکومت یې وهڅاوه تر څو په اعدامونو ممنوعیت بیا نافذ کړي چې په دې سره د اعدام جزا په بشپړه توګه لغوه شي. د اکتوبر پر ۷، د بشري حقونو لپاره د ملګرو ملتونو عالي کمیشنر زید رعد الحسین ولسمشر او اجرائیه رییس عبدالله ته د خپلو ژورو اندیښنو په اړه معلومات ورکړل، او هغې قانوني پروسې چې د وسله والې غلا او ډله ییز جنسي د تیري په تور د پنځو کسانو محکومیت ته لار هواره کړه د افغانستان او نړیوالو عادلانه محاکمو د معیارونو سره په مطابقت کې نه ده، او همدارنګه یې د اعدام د ځنډیدو غوښتنه وکړه ترڅو قضایي بیاکتني ته زمینه برابره شي.

څلورم. د کابل د پروسې تطبیق او د پراختیايي مرستو همغږي

۳۸. د راپور ورکولو مودې د لندن د کنفرانس څخه دمخه چې د ډسمبر په ۴ ترسره شو د "د ځان بسیاینې د تحقق - او د اصلاحاتو او نوي مشارکت د ژمني" تر سرلیک لاندې د حکومت د سند د چمتو کولو په شمول، د حکومت د اصلاحاتو د اجنډا د وړاندې کولو د هڅو په اړه د نوي ادارې او نړیوالې ټولني تر منځ د پام وړ ښکېلتیا ښیې. یاد سند د هیواد په اقتصادي کړکېچ، د بدلون په لسیزه کې د ځان بسیاینې د تحقق په شرایطو، د حکومتدارۍ د پیاوړي کولو په اړتیا، د پالیسۍ د اصلاحاتو په تطبیق او د پرمختیايي مرستو د مدیریت په پیاوړي کولو تمرکز کوي.

۳۹. د نومبر په ۲۷، ملګرو ملتونو د حکومت سره په ګډه د همغږۍ او نظارت د ګډ بورډ د ځانګړې ناستې مشري وکړه ترڅو د لندن د کنفرانس لپاره وروستی چمتووالی ونیسي. په دې غونډه کې، د پرمختیایي نماینده ګیو او مالي ادارو، مدني ټولني او خصوصي سکتور په شمول، د حکومت د اصلاحاتو د سند د ارزونې او د وړاندیزونو د تبادلې په موخه د نړیوالې ټولني استازي راټول شوي وو. برخه اخیستونکو د حکومت د اصلاحي اجنډا هرکلی وکړ او په کابل کې یې د لوړ پوړو چارواکو د پلان شوې ناستې څخه د مخه د راتلونکي کال لپاره د توکيو د دوه اخیزه حسابورکوني د چوکاټ د تازه کولو د پلانونو په شمول، ناستې د پلي کیدو پر لومړیتوب ټینګار وکړ.

۴۰. په افغانستان کې اقتصادي او مالي وضعیت ننګونکی پاته شوی. په سپتمبر کې، د مالي وزارت راپور ورکړ چې د ۲۰۱۴ کال په لومړیو اوو میاشتو کې پانګونه ۷۹ سلنه او سوداګري ۹ سلنه راټیټه شوې. د اکتوبر په ۲۷، نړیوال بانک خپله تجدید شوې اقتصادي ارزونه چې د ۲۰۱۵ کال لپاره ۵.۱ سلنه اقتصادي اټکل شوې وده پیشبینی کوي وړاندې کړه، چې دا د ۲۰۱۳ کال د ۳.۷ سلني څخه څه کمه ده. اقتصادي وضعیت په پرله پسې توګه د دولت په بودیچې منفي اغیز درلود. د اکتوبر په وروستیو کې، نړیوال بانک ډونرانو ته مشوره ورکړه چې د میاشتنۍ عوایدو د ټولولو کچه باید ۴۲ سلنو ته لوړه شي ترڅو کلني هدف پوره کړي. په ورته میاشت کې، د مالي وزارت د تمویل کونکي د مرستې لپاره رسمي غوښتنه وکړه ترڅو د بودیچې تشه ډکه کړي، چې د ټولټال ۵۳۷ میلیون ډالرو "عاجله او بیرنۍ اړتیا" بیانوي. دې ته په ځواب کې، متحده ایالتونو ټولټال ۷۵ میلیون امریکایي ډالره او انګلستان ۱۸.۹ میلیون امریکایي ډالره اضافي مرسته د افغانستان د بیارغونې د صندوق له لارې چمتو کړې چې د نړیوال بانک لخوا اداره کېږي. نورو تمویل کونکي راپور ورکړی چې غوښتنې ته په ځواب کې د پلان شوي تمویل د لومړیتوب په انتخاب باندې غور کوي. د ۲۰۱۴ د نومبر په ۱۱، د ۱۳۹۴ (۲۰۱۵) بودیجه ملي شورا ته د تصویب په موخه وسپارل شوه. په بودیجه کې د تیر کال په پرتله د غیر امنیتي اړوندو لګښتونو په برخه کې د ۱۱ سلني کموالي په درلودلو سره، د ټولیز ۳ سلنه کموالي وړاندیز شامل دی.

۴۱. د سپتمبر په ۱۷، د اداري فساد پر وړاندې د نظارت او ارزونې خپلواکې ګډې کمیټې خپل دوه کلن راپور خپور کړ، په کوم کې چې د ځمکو د غصب او د کابل بانک د درغلي د قضیې په اړه د تحقیق په اړه په خاص تمرکز سره، د فساد د مخنیوي په برخه کې د محدود پرمختګ یادونه شوې. راپور همداراز د کمیټې د اداري فساد سره د مبارزې چوکاټ او وسیله هم په لار اچولې، ترڅو د خپلو تړو وړاندیزونو تطبیق تعقیب کړي. د نومبر په ۲ او ۱۷، کمیټې په ترتیب سره د کابل بانک د درغلي د قضیې او د ځمکو د غصب په اړه راپورونه خپاره کړل.

۴۲. د اکتوبر په ۱۶، ولسمشر غني د ځمکو د ناقانونه غصب په اړه د اداري فساد پر وړاندې د هڅو په برخه کې خپله ژمنه بیا تکرار کړه. د افغانستان د ځمکو ادارې د یوناما په تخنیکي مرسته یو پنځه کلن پلان جوړ کړ، چې د دولتي ځمکو مدیریت پیاوړي کوي او پکې د اجاره ورکولو او د ځمکو د شخړو د حلولو له لارې د دولتي عوایدو د زیاتوالي په ګډون د غیر قانوني نیول شوې دولتي ځمکې بیرته ترلاسه کول شامل دي. د نومبر په ۱۶، معلوماتو ته د لاسرسي قانون چې د ملي شورا لخوا تصویب شوی و د ولسمشر لخوا تایید شو. قانون د حکومتي معلوماتو لپاره هغو غوښتنو ته اجازه ورکوي چې موخه یې د شفافیت ښه کول دي. دا د مدني ټولني او رسنیو د قابلیت په واسطه د دولت د پراخې اصلاحي اجنډا د یوې برخې په توګه کار وکړي ترڅو د حکومت په واسطه د پراخو هڅو د یوې برخې په حیث د حساب ورکونې د ملاتړ سره مرسته وکړي ترڅو د اداري فساد پر وړاندې د مبارزې هڅو ته وده ورکړي.

۴۳. په اکتوبر کې، حکومت د عمل د کاري پلان توکو په اړه د عمل د مالي کاري ځواک د نړیوالې همکارۍ د بیاکتني ډلې ته خپل راپور وړاندې کړ، کوم چې د پیسو مینځلو ضد او د تروریزم د مالي تمویل پر وړاندې د معیارونو سره د نړیوال موافقت نظارت کوي. د اکتوبر له ۲۰ څخه تر ۲۴ پورې د کاري ځواک د ناستو څخه وړاندې، حکومت په خپله رسمي جریده کې د پیسو مینځلو او تروریزم د تمویل سره د مبارزې په اړه نوي قوانین خپاره کړل. نوي حکومت هم د مقرراتو د تصویب لپاره ګړندي اقدامونه ترسره کړل. دغو اقدامونو افغانستان ته اجازه ورکړه چې د "تور لیست" له حیثیت څخه ځان وژغوري، خو هیواد لا هم د نړیوالې همکارۍ د بیاکتني ډلې لخوا د داسې یوه هیواد په توګه تر نظارت لاندې پاتې شوی چې د پیسو مینځلو او د تروریزم د مالي تمویل پر وړاندې د معیارونو پر ضد د ستراتیژي په برخه کې لا هم نیمګړتیاووي لري.

۴۴. ولسمشر غني د سیمه ییزې حکومتداری د ښه والي په موخه د اصلاحاتو د همغږي لپاره د اکتوبر په میاشت کې د سیمه ییزو ارګانونو د خپلواکي ادارې سره یو لړ غونډې ترسره کړې. په پلان شوي اصلاحاتو کې د واضحه معیارونو پر بنسټ د نویو والیانو ټاکل او سیمه ییزو ارګانونو ته د واک تفویض، چې ورسره بشپړه حساب ورکونه او د خدمتونو د ښه والي لپاره د عامه - خصوصي مشارکت د میکانیزم رامنځ ته کول، او ولایتونو ته د ۴۰ سلنې بودیجې اختصاص شامل دی، مله دي. ریاست په ولایتونو کې د راپور ورکولو د کمیټو په رامنځ ته کولو پیل کړی چې دا به ولسمشر دفتر ته د سیمه ییزې حکومتداری په اړه د پرمختګونو په هکله منظم او تازه معلومات چمتو کوي.

پنځم. بشري مرسته

۴۵. د پاکستان په شمالي وزیرستان ایجنسی کې د ۲۰۱۴ کال د جون د میاشتې راهیسې پوځي عملیاتو ګڼ شمیر خلک خوځښت ته اړ ایستي. د نومبر تر ۱۲ پورې، د ملګرو ملتونو د راپورونو په حواله ټولټال ۱۳۰۳۲ کورنۍ د پولې څخه خوست او پکتیکا ولایتونو ته کډه شوي دي. زیاترو کورنیو په یادو دوو ولایتونو کې په ۱۳ ولسوالیو کې د کوربه کورنیو سره ژوند کاوه، چې نږدې ۴۳۳۶ کورنۍ د خوست ولایت په ګولان پنډغايي کې ژوند کوي. د نړیوالو همکارانو په مرسته، ځایي چارواکو په خوست او پکتیکا کې د ژمي د سریناوو په اړه په خاص تمرکز سره، تر ټولو بېرنيو بشردوستانه اړتیاوو ته ځواب ووايه.

۴۶. د اکتوبر تر ۳۱ پورې، د داخلي بې ځايه شویو کسانو کاري ځواک، چې ګډه مشري یې د کډوالو او بیرته راستنیدونکو چارو وزارت او ملګري ملتونه کوي، په ۲۰۱۴ کال کې د جګړو له امله په افغانستان کې ټولټال ۱۱۸۰۲۲ بې ځايه شوي کسان ثبت کړي دي. د جون له ۲۰ راهیسې، په شمالي هلمند کې پوځي نښتو په اکتوبر کې د ۱۰۰ کورنیو په شمول، د ۱۰۰۰ څخه زیاتي کورنۍ بې ځايه کړي دي. په غزني ولایت کې، د اجیرستان د ولسوالۍ څخه د ۲۵۵ کورنیو د بېخايه کیدو راپور ورکړل شوی دی. په کندوز ولایت کې، چیرې چې لاسرسی ورته ستونزمن دی، ملګري ملتونه وتوانیدل چې د ټولټال ۶۶۸ کورنیو بې ځايه کیدل تایید کړي.

۴۷. د ژمي تر رارسیدو دمخه، ملګرو ملتونو او نا دولتي سازمانونو د طبیعي پېښو د مدیریت کمیسیون او د افغانستان د طبیعي پېښو پر وړاندې د مبارزې ملي اداره، د طبیعي پېښو پر وړاندې د مبارزې ملي کمیسیون او د افغانستان د طبیعي پېښو پر وړاندې د ملي ادارې له لارې له حکومت سره کار کولو ته دوام ورکړ ترڅو د امدادي توکو د چمتووالي او ځاي په ځای کولو څخه ډاډ حاصل کړي. د اټکل له مخې نږدې دوه میلیونه افغانان د ۲۰۰۰ مترو ارتفاعاتو په لوړوالي کې ژوند کوي چې له دې امله د ژوند د سختو شرایطو سره مخ دي او د ژمي په موسم کې ورته لاسرسی ستونزمن وي. په شمال کې د پسرلي د موسم د سیلابونو او د شخړې له امله د داخلي بې ځايه شویو کورنیو پشمول، د جګړو او طبیعي پېښو له امله په ۲۰۱۴ کال کې زیانمن شویو خلکو ته لومړیتوب ورکړل شوی و. د پاکستان د شمالي وزیرستان له ایجنسی څخه د کډوالو کورنیو هجوم هم د ژمي په اوږدو کې د هغو کورنیو شمیر چې امدادي توکو ته اړتیا لري، زیات کړ. د ژمي لپاره د چمتووالي اوسنۍ ارزونې ښیې چې د اټکل شوي اړتیاوو یوازې ۶۰ سلنه د ابتدایي پلانونو په واسطه ترلاسه کیدای شي چې په ټولټال ۵۴ لري پرتو ولسوالیو کې د ۷۵۰۰۰۰ زیان منونکو خلکو لپاره خوراکي مرستې له وړاندې ځای پر ځای کړي. سریره پردې، په خوست او پکتیکا ولایتونو کې به د کډوالو لپاره بېرني مرستې ۲۵ سلنه راکمې شي. ورته نیمګړتیاووې د غیر خوراکي توکو، د بیلګې په توګه د تیلو، کمپلو او سرپناه د توکو د برابرولو په برخه کې هم راپور شوي. دا به د لیرې پرتو ولسوالیو، په کابل کې د غیر رسمي میشت ځایونو، او په خوست او پکتیکا ولایتونو کې د کوربه کورنیو او کډوالو لپاره د مرستې او امداد په برخه کې د کمښت لامل شي. د ملاتړ د کمښت په غبرګون کې، د بشردوستانه عمومي وجهي صندوق څخه د ژمي د فعالیتونو لپاره اضافي ۳.۵ میلیونه ډالره ځانګړي شوي، په دې کې د خوست او پکتیکا ولایتونو کې د زیان منونکو ټولنو لپاره د خوړو او سرپناه توکو چمتو کول شامل دي.

۴۸. د بیاکتني د مودې په جریان کې، په افغانستان کې د ګوزن ۱۴ نورې قضیې راپور شوې، په دې سره په ۲۰۱۴ کال کې د ګوزن د قضیو شمیر ۲۲ هغو ته لوړ شو. دا د ۲۰۱۳ کال د ټولټال ۱۴ قضیو په پرتله زیاتوالی دی او دا د دې ناروغۍ پر

وراندې د افغانستان زیانمننوب منعکسوي. پداسې حال کې چې د ۲۰۱۴ کال یوازې اوو قضیو د ویروس له بومي اصل / endemic strains of the virus څخه سرچینه اخیستې، د وارد شوي بومي اصل انتشار په هیواد کې د قوي واکسین د پروګرام او ماشومانو ته د لاسرسي کوم چې له واکسینه پاته شوي، غوښتنه کوي. په اګست میاشت کې یو لوی پرمختګ ترلاسه شو کله چې د سیمه ییزو شخړو په پایله کې له شپږو میاشتو څنډ وروسته په هلمند ولایت کې د ماشومانو واکسین کولو ته لاسرسی ترلاسه شو. د ملګرو ملتونو او نورو شریکبانو لخوا د کمپاینونو د بیا پیل لپاره په بیلابیلو کچو کې د هڅو له لارې، د واکسین کولو څلور پړاوونه سمډلاسه په لاره واچول شول، چې د ۵ کلونو څخه د کم عمر لرونکي ټولټال ۶۵۰۰۰۰ ماشومان واکسین کړل. په اکتوبر کې، د ولسمشر دوهم مرستیال، محمد سرور دانش، د ۲۰۱۴ کال د واکسیناسیون د ملي ورځې څلورم پړاو پرانیست چې په کې ۸.۹ میلیونه ماشومان چې عمر یې د پنځو کالو او د هغه څخه ټیټ وو، د ګوزن پر وړاندې واکسین کړي. د عامې روغتیا وزارت، د ګوزن د له منځه وړلو لپاره د نړیوال مشارکت په ملاتړ، د ګوزن د کمپاینونو د ملاتړ لپاره د پولیو لپاره ټولټال ۶۰۰۰۰ کار کونکي بسیج کړل.

۴۹. د ماین پاکۍ په سکتور کې، د راپور ورکولو د مودې په جریان کې د دوو اضافي ولسوالیو په شمول چې د ماینونو له خطر څخه پاکې اعلان شوې په ۷۱ ټولنو کې د جګړې ۱۰ ډګرونه او د ماین ۱۴۵ ډګرونه د ماینونو له خطر څخه پاک شوي. د موجوده سرچینو په نظر کې نیولو سره تر دې دمه پرمختګ د پام وړ و، افغانستان به د اوتواو د تړون د پلان د ترلاسته کولو پر لور چې د ۲۰۱۴ کال لپاره ټاکل شوي، و نه توانېږي خپل اهداف پوره کړي، چې تر ۲۰۲۳ پورې د ماینونو پیژندل شوي خطرات له مینځه یوسي. اټکل کيږي چې د ماین ۴۰۰۶ میدانونه او ۲۳۱ د جګړې ډګرونه لا هم په ماینونو ککړ دي. ملګرو ملتونو د نړیوال امنیت د مرستندویه ځواک (آیساف) سره کار کولو ته دوام ورکړ ترڅو ډاډ ترلاسه کړي چې هغه اډې او د ډزو تمرین ځایونه چې باید وتړل شي د ناچاودیدونکو توکو له خطر څخه پاک شي. په اکتوبر کې، د متحده ایالتونو کانګریس د سطحې د پاکولو په موخه ټولټال ۲۵۰ میلیون امریکایي ډالره، چېرې چې د متحده ایالتونو د لوړې کچې چاودیدونکو توکو د ټولټال ۸۳ تمرین ځایونو لپاره اړتیا وي، تصویب کړل.

۵۰. د نومبر تر ۱۵ پورې، د افغانستان لپاره بشردوستانه تمویل ۴۱۳ میلیون امریکایي ډالرو ته رسیدلی، چې له هغې څخه ۲۴۶ میلیون امریکایي ډالره (۶۰ سلنه) د افغانستان لپاره د ملګرو ملتونو د ګډ بشري عمل د پلان سره سمون لري. د پاتې بیلانس څخه، ټولټال ۶۸ میلیون امریکایي ډالره د نړیوال او د سرې میاشتې د ټولني لپاره راپور شوې، نږدې ۲۱ میلیون امریکایي ډالره د بشردوستانه عمل لپاره ځانګړې شوې. خو اختصاص شوي ندي، او پاتې برخه نه ده صف بندي شوې. د نومبر په ۲۶، ملګرو ملتونو او اجرائیه رییس ښاغلي عبدالله د ۲۰۱۵ کال لپاره د بشر دوستانه غبرګون پلان پیل کړ. د دې پلان هدف دا دی چې د ټولټال ۳.۸ میلیون کسانو سره مرسته وشي څوک چې تر ټولو ډیر زیانمنونکي دي، د هغو سره د خوراکي توکو، روغتیايي پاملرنې، اوبو او نورو امدادي توکو مرستې وشي او تمرکز یې په نامنه، کم خدمت شویو او د لاسرسي له لحاظه په ستونزمنو سیمو وي. پدې پلان کې د ټولټال ۴۰۵ میلیون ډالرو مرستې غوښتنه شامله ده.

شپږم. د مخدره توکو پر وړاندې مبارزه

۵۱. تر بیاکتني لاندې د مودې په جریان کې، راپور ورکړل شوی چې د تیرکال په پرتله په ۲۰۱۴ کې د تریاکو کښت ډیر شوی. د مخدره توکو او جرمونو په اړه د ملګرو ملتونو د دفتر اجرائیوي رییس یوري فیډوتوف د نومبر په ۸ مه کابل ته راغی او د ولسمشر غني او اجرائیه رییس عبدالله سره یې وکتل. د غونډو په جریان کې، هغه د اوږدې مودې لپاره د افغانستان د حکومت سره د ملګرو ملتونو د دوامداره نږدې همکاري ژمنه وکړه ترڅو د ناقانونه مخدره توکو د مضره اغیزو، تنظیم شویو جرمونو، او اداري فساد مخه ونیسي. هغه د مخدره توکو د قاچاق، اداري فساد، پیسو مینځلو، او تروریسم سره د مبارزې په برخه کې د سیمه ییزو چارواکو په ظرفیت کې د شوي پرمختګ، او همدارنګه د مخدره توکو د درملنې او بیارغونې د خدمتونو د چمتو کولو یادونه وکړه.

۵۲. د افغانستان د ۲۰۱۴ کال د تریاکو سروې، چې د نومبر په ۱۲ خپره شوې، تر کښت لاندې د ټولټال ۲۲۴۰۰۰ هیکتاره ځمکې په درلودلو سره، په ۲۰۱۳ کې د کوکنارو تر کښت لاندې ساحه کې ۷ سلنه ډیروالی ثبت کړی. د پایلې په توګه، د تریاکو

توليد په احتمالي توګه ممکن ۱۷ سلنه لوړ شي ، د تير کال د ټولټال په پرتله ، اټکل کيږي چې په ۲۰۱۴ کې حاصلات ۶۴۰۰ ټنو ته ورسېږي. د مخدره توکو پر وړاندې د مبارزې وزارت او ملګرو ملتونو ، په ګډه دغه سروې چمتو کړې ، چې دا زياتوالی د نامنۍ او د ترياکو د کښت تر منځ اړيکو ته منسوبوي. د اټکل له مخې د کوکنارو د کښت ۸۹ سلنه په سويلي او لويديځو سيمو کې په نهو ولايتونو کې متمرکز وه ، چې د هيواد تر ټولو نا امنه ولايتونه پکې شامل دي. د هلمند په ولايت کې د ترياکو د کښت ۳ سلنه زيات شوی ، د ۴۶ سلنې ملي مجموعي توليد سره د افغانستان د کرنيزو حاصلاتو مخکښه توليد کونکی ولايت دی ، چې ورپسې کندهار ، فراه او ننگرهار ولايتونه دي. د ترياکو د توليد ارزښت نږدې ۸۵۰ ميليون امريکايي ډالره اټکل شوی ، يا د هيواد د اټکل شوې ناخالص کورني توليد نږدې ۴ سلنه جوړوي. د زياتو حاصلاتو د توليد او تدارکاتو له امله په ۲۰۱۴ کال کې په کرونده کې د ترياکو ارزښت په سلو کې ۱۳ کم شو. د ۲۰۱۳ کال د ټولټال ۱۴۳ تلفاتو په پرتله ، په ۲۰۱۴ کال کې د ترياکو د له منځه وړلو د کمپاين پر مهال ۱۳ کسان وژل شوي.

۵۳. د اګست د ۱۶ او د اکتوبر د ۳۱ نيتو تر منځ د قانون افغان پلي کونکو چارواکو ټولټال ۴۱۵ عمليات ترسره کړي د کومو په نتيجه کې يې چې ۷۴۳ کيلو ګرامه هيروين ، ۲۶۸۵۷ کيلو ګرامه ترياک ، ۳۵۵۸ کيلو ګرامه چرس ، ۰.۰۵۷ کيلو ګرامه امفيتامين ، ۳۲۱۷ کيلو ګرامه جامد کيماوي توکي او ۱۶۸۴۴ ليتره مایع کيماوي توکي ضبط کړي. سربيره پردې ، ۹۱ عرادې وسايط ، ۲۶۰ وسلې او د هيروينو ۱۱ لابراتوارونه له مينځه وړل شوي دي. د چارواکو د عملياتو په پايله کې ۴۷۷ شکمن کسان نيول شوي ، بداسې حال کې چې د مخدره توکو پر وړاندې د مبارزې دوه تنه پوليس افسران وژل شوي دي.

۵۴. د اکتوبر په ۱۴ او ۱۵ ، ملګرو ملتونو په قطر کې "د شبکو د شبکه کولو" تر نوښت لاندې د مرکزي آسيا د سيمه ييزو معلوماتو د همغږۍ د مرکز ، د خليجې هيوادونو د جنایي تحقيقاتو د همغږۍ د مرکز او د پلان جوړونې د ګډې څانګې په شمول د مخدره توکو پر ضد د معلوماتو يو سيمه ييز مرکز جوړ کړ. د اکتوبر له ۱۹ څخه تر ۲۱ پورې ، د درې اړخيز نوښت د هيوادونو لوړ پوړو چارواکو - افغانستان ، ايران (اسلامي جمهوريت) او پاکستان - په ايران کې سره وليدل. د دې غونډو هدف په سيمه کې د معلوماتو د شريکولو ، همغږۍ او ګډو عملياتو پياوړتيا وه.

شپږم. د ماموريت ملاتړ

۵۵. يوناما د ملګرو ملتونو له ادارو ، وجهي صندوقونو او پروګرامونو سره د ګډو او مشترکو دفتر ځايونو په برخه کې لټون ته دوام ورکوي تر څو وکولای شي د عامه او ګډو خدمتونو په ساحو کې مالي موثريت ترلاسه کړي. د موجوده مشترکو دفتر ځايونو د نوښتونو پراختيا په هغو ودانيو کې ترسره شوه کومې چې په جلال آباد ، باميانو ، کندز او فراه کې د يوناما له خوا ساتل کيږي. د نومبر په ۲ ، د افغانستان دولت په رسمي ډول يوناما ته اطلاع ورکړه چې يوناما بايد په کابل کې خپله يوه پخوانۍ ودانۍ چې ډيپلوماتيکې سيمې ته څيرمه ده بيرته دولت ته وسپاري ، او دا اړتيا را منځ ته کوي چې د بيا ځای په ځای کولو لپاره د ماموريت د وضعيت د شرايطو سره په سمون کې خوندي او مالي مناسب اختيارونه وپېژني.

اووم. کتنې

۵۶. د افغانستان ډيری سياسي ، اقتصادي او امنيتي ننګونو ته د رسيدو په هدف د هڅو د ګړندۍ کولو لپاره ، د لوړ پوړو دولتي چارواکو پر وخت ټاکل او تاييد اړين دی. تمه کيږي چې د ملي يووالي حکومت ته به د داسې فرصت په توګه وکتل شي چې د دې هيواد د تنوع په برخه کې د افغانستان قوت نندارې ته وړاندې کړي. د سياسي اجنډا په حواله ، د کانديدانو تر منځ د سپټمبر د ۲۱ نېټې په موافقه کې د انتخاباتي اصلاحاتو ژمنې ، د نفوسو د ثبت او هويت پيژندنې د تاييد لپاره د قوي وسيلو رامنځ ته کول ، او د پارلماني او ولسواليو د شوراګانو د ټاکنو ترسره کول شامل دي تر څو د دوو کلنو په ترڅ کې د اساسي قانون لويوه جرګه را وغواړي او د لومړي وزير د پوست په را منځ ته کولو غور وکړي. د دغه بلند پروازانه زماني جدول د پلانونو او ترتيب لپاره عاجلي پاملرنې ته اړتيا ليدله کيږي تر څو قانوني او عملي اړتياووې پوره کړي او د پرمختګ څخه ډاډ ترلاسه شي.

۵۸. د افغانستان اقتصادي وضعیت د زیاتي انډیښنې وړ دی. د یوې مسولانه او مساوي ټولني د ودې ورکولو او د اداري فساد د مخنیوي د ژمنې په شمول، زه د اصلاحاتو د هغې اجنډا چې د ولسمشر غني لخوا د لندن په کنفرانس کې ترتیب شوې، هرکلی کوم. اجنډا د افغانستان پر وړاندې د ننګونو سره د مقابله کولو لپاره یو حیاتي هدف منعکس کوي. حتی د ساختاري اصلاحاتو په برخه کې د پرله پسې پرمختګ سره، د عوایدو د لوړولو په شمول، وړاندوینه کېږي چې حکومت به د لید وړ راتلونکي لپاره، په ځانګړي توګه د لوړو امنیتي لګښتونو له امله د بودیچې د پام وړ کسرونو سره مخ وي. د امنیتي وضعیت او د عوایدو د کموالي اغیزې د اوږدې مودې پراختیا او د بې وزلۍ د کمولو لپاره د پروګرامونو په برخه کې پانګه اچونه محدودوي. د تمویلونکو دوامداره ژمنتیا ته اړتیا لیدل کېږي ترڅو د دولت د اصلاحاتو وړاندیزونو ته اجازه ورکړل شي چې په کلکه ځای پر ځای شي او په دې توګه د اقتصادي ودې لوړې کچې تر لاسه کړي او ځان بسیاینه زیاته کړي. زه د افغانستان د پرمختګ په برخه کې د میرمنو او ځوانانو د اهمیت په اړه د ولسمشر لخوا د پیژندل شوی نقش په اړه او دا چې د هغوي د ځواکمنتیا په نتیجه به د هغوي ګډون د هیواد په ټولنیز او اقتصادي پرمختیا کې مثبتې اغیزې ولري، هڅول شوی يم. زه په مساوي ډول د نوې ادارې د ارادې چې موخه یې د بشخو او ماشومانو د حقونو د ملاتړ او د حقونو پر بنسټ په پراخه اجنډا کې د پرمختګ تصریح کول دي، هرکلی کوم.

۵۹. ناقانونه اقتصاد، چې تر ډیره حده د کوکنارو د مخ پر زیاتیدونکي تولید په اړه وړاندوینه کوي، د افغانستان ټولنیز، اقتصادي او سیاسي جوړښت ته زیان اړوي. په دې اړه یو بریالی غبرګون یوې قوي سیاسي ارادې او همدارنګه همغږو قانوني، ټولنیزو او اقتصادي او پرمختیايي لیدونو ته اړتیا لري چې د سیمه ییزو او نړیوالو همکارانو په ملاتړ د افغان چارواکو لخوا رهبري کېږي. دا هڅې به د سیمه ییزو چوکاټونو او همغږۍ میکانیزمونو چې لا دمخه پلي شي او موخه یې د مخدره توکو او اړوندو ناقانونه عایداتو د جریان مختل کول دي، بیا تقویت شي. زه د افغانستان او ټولو سیمه ییزو او نړیوالو شریکانو نوې ژمنې هڅوم.

۶۰. د سیمه ییزو هیوادونو رغونکي نقش به په افغانستان او پراخه ګاونډ کې د ثبات او اقتصادي پرمختیا لپاره حیاتي وي. سیمه ییزه سوداګري، د غیر دودیزو تمویلونکو څخه مرستې او زیات نښلون او اړیکې هغه دوه اړخیزې ګټې دي چې د افغانستان د ځان بسیاینې د زیاتوالي لپاره به مهمې وي. د ولسمشر په توګه د غني د ټاکلو راهیسې، د نوموړي لپاره د تمرکز یوه لویه ساحه د سیمه ییزې ښکېلتیا وده ده، دا چاره د هغه په لومړنیو لیدونو کې جوتنه شوې. د پاکستان سره به د افغانستان اړیکې، په ځانګړي توګه، مهمې وي. زه په اسلام آباد او کابل کې د ملي ادارو د هغو نښو نښانو چې موخه یې د فرصتونو کارول او د هغو ابزارو سپړنه چې هدف یې د ښکېلتیا له سره پیلول دي، هرکلی کوم. د بیجینګ د اعلاميې په درلودلو سره چې د سیمه ییزو شریکانو لخوا د افغانانو په مالکیت او مشرۍ د پخلاينې د پر وخت پروسې لپاره متفق ملاتړ څرګندوي، د آسیا زړه - استانبول د پروسې د راتلونکي لپاره د دوامداره سرعت په اړه هڅول شوی يم.

۶۱. په افغانستان کې د دوامداره پرمختګ لپاره اساسي اړتیا سوله ده. د ۲۰۰۱ کال راهیسې، ۲۰۱۴ کال له تاوتریخوالي څخه یو ډک کال و. افغان ملي امنیتي ځواکونو د یاغیانو د مخنیوي لپاره ګڼ شمیر بریدونه ترسره کړي تر څو د ولسوالیو د مرکزونو د نیولو په هدف د هغوي مخه ونیسي. د دې کار د ترسره کیدو لپاره زیات تلفات اوسېږي. د افغان ملي امنیتي ځواکونو د دوامداره پرمختګ او اوږدمهاله شتون څخه د ډاډ حاصلولو په خاطر، د ملاتړ نړیوالې ژمنې، چې پدې وروستیو کې یې په ویلز کې د ناټو په سرمشریزه کې ژمنه شوې، باید عملي شي. زه به له افغان چارواکو څخه هم وغواړم تر څو د په لاس جوړ چاودیدونکو توکو سره د مبارزې په موخه د خپلې ستراتیژې د پلي کولو لپاره ټولې هڅې په کار واچوي او په خلکو د دغو توکو د ناوړه اغیزو د راکمولو لپاره نړیوال ملاتړ وهڅوي.

۶۲. زه د ملي تلفاتو د زیاتوالي په اړه ژوره انډیښنه لرم، د ویرې او بې باوري په درلودلو سره چې په ورځني ژوند او راتلونکي محاسبو باندې ژوره اغیزه کوي، ملي وګړي لا هم د شخړې دروند بار په اوږو وړي. زه د واکسیناسیون د کمپاین لپاره د بشري لاسرسي د پراخولو په برخه کې د وروستي پرمختګ هرکلی کوم. دا کړنه د دې ناروغي په نهايي پړاونو کې د ګوزن د ناروغۍ د منځه وړلو لپاره مهمه ده. د ماموریت هڅه چې موخه یې د نړیوال بشر دوستانه قانون لاندې، د دوی د مکلفیتونو سره، د ټولو، په ځانګړي توګه، د دولت ضد عناصرو له خوا د موافقت ښه کول او همدارنګه په ملي خلکو د تاوتریخوالي د ویجاړونکي اغیزې راکمول دي، د هغه یو له مهمو او اساسي دندو څخه دی. لکه څنګه د افغانانو تر منځ د پخلاينې لپاره په کابل کې د نوې ادارې

له خوا د نويو هڅونو په برخه کې په رسميت پيژندل شوې، د اوږدې مودې حل لارې په اصل کې سياسي دي. زه د افغانانو په مالکيت او مشرۍ د پخلاينې د ساختاري پروسې د رسيدني او لومړيتوب ورکولو په اړه د ولسمشر غني ټينګار ستايم. د دې کړنې د ملاتړ لپاره ملګري ملتونه چمتو دي.

۶۳. د دې فرصت په کارولو او له لارې غواړم د ولسمشر کرزي څخه د هغه د مشرتابه لپاره ستاينه وکړم. هغه د ۲۰۰۱ کال د ډسمبر په مياشت کې د يوه ويچار ملت کنترول په غاړه واخيست او د نوي اساسي قانون د موافقې او پلي کيدو، د اداري او حقوقي چوکاټونو د انسجام او د ملي امنيتي ځواکونو د بازسازي څارنه يې وکړه. په ريښتيا سره د واک ديموکراتيک ليرد د هيواد لپاره يوه لاسته راوړنه ده او په دې سره به هغه په تاريخ کې د ځان لپاره ځای خوندي کوي.

۶۴. زه غواړم د ځانګړي استازي په توګه د يان کوبيش څخه د هغه د خدمت له امله مننه وکړم او خپل نوي ځانګړي استازي، نیکولاس هيسم ته چا چې په نومبر مياشت کې دا دنده ترلاسه کړه، ښه راغلاست ووايم. د ننګونې وړ انتخاباتي پروسې له لارې به په افغانستان کې د هغه پخوانی خدمت د دې سازمان د ملاتړ د دوام په ډاډمنولو کې مرسته کوي. د هغه سره به چا چې په نوامبر مياشت کې په خپله دنده پيل وکړ، په خپل وار، د مرستيا لانو، مارک باوډن او تاداميچي يامامواتو لخوا مرسته وشي. زه په افغانستان کې د ملګرو ملتونو د ټولو کارکوونکو څخه، اکثرا په ستونزمنو او د ننګونو څخه په ډکو شرايطو کې د هغوي د تعهد په خاطر، مننه کوم، چې د افغانستان د خلکو د ملاتړ په برخه کې زموږ ژمنې پوره کوي.